

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Arad „Aradi Nyomdatársaság“, fűt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. pént sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ Nyitótör sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Késziratokat vissza nem küldünk.

A kormányválsághoz.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, november 7. Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt ő felsége tegnap délelőtt 10 órakor egy órai külön kihallgatáson fogadta. Miután a fennforgó ügyben döntés tegnap nem történt, Szapáry gróf ma is itt maradt.

Budapest, nov. 7. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök még nem jött vissza Bécsből és így természetesen a válsághoz újabb pozitív adatokkal nem járulhatunk. A helyzet a régi és így minden egyéb kombináció, mely a lapokban napvilágot lát, merőben alaptalan.

A dolgról mindaddig mit sem lehet tudni, amíg Szapáry látogatásának eredménye nem lesz nyilvánvaló. Ezt pedig tudni nem lehet, nem mindaddig, amíg Szapáry maga erről vagy a szabadelvű pártban, vagy a házban nem nyilatkozik.

Budapest, november 7. A szabadelvű párt mai értekezlete, melytől olyan fontos nyilatkozatokat vártak, Szapáry Bécsben maradása folytán szintén elmarad, hogy mikor fog megtartatni, ezt még nem lehet tudni bizonyosan.

Ha Szapáry holnap még korán érkezik Budapestre, úgy valószínű hogy már holnap fog a szabadelvű pártban nyilatkozni, már csak azért is, mert akkor szerdán már a képviselőházban kénytelen nyilatkozni s azt természetesen megelőzi az, hogy a saját pártja előtt mondja el a történeteket. Ha kedden nem fog nyilatkozni a szabadelvű pártban, akkor aligha fog nyilatkozni a képviselőházban szerdán, hanem marad a nyilatkozat csütörtökre a képviselőházban és szerdára a szabadelvű pártban.

Budapest, nov. 7. A szabadelvű párt körében határozott felháborodást keltett a Pester Lloyd vasárnapi cikke, amelyet Falk Miksa irt s amely hajlandónak mondja a szabadelvű pártot arra, hogy kész megalkudni az egyházpolitikai kérdésekben és hajlandó kevésbé liberális megoldási formákat is magáévá tenni.

Ez a szabadelvű pártban, mint említők megbotránkozást keltett. A szabadelvű párt majdnem kivétel nélkül a kérdések abszolút liberális rendezése mellett foglal állást és így a pártot illetőleg minden egyéb álláspont fejtegetése alaptalan.

Az bizonyos, hogy Falk Miksának nagyon kevés a társa a dolgoknak illetően felfogásában, különben Pester Lloydtól megszokta a világ, hogy időnként utnak ereszt egy-egy ilyen szörnyalakot.

Budapest, nov. 7. Bécsből újabb verzió híre érkezik. Azt mondják, hogy ott uralkodó nézet szerint Szapáry nem az

egyház politikai kérdések ügyének előterjesztése végett ment ő Felsége elé, hanem azért, hogy egyszerűen a kabinet lemondását jelentse be. Bécsben azt a verziót azzal indokolják, hogy Szapáry nem akarja kitenni ő Felségét annak, hogy a parlament többségével szemben találja magát.

Konstatáljuk azt a verziót, hogy lásák olvasóink a bécsiek felfogását. Hogy Bécsben így fogják fel a dolgot, azt Magyarországon természetesnek fogja találni mindenki.

Budapest, nov. 7. A jelenlegi válságos helyzetben a legérdekesebb az ellenzéki pártok állása. Folyton üléseznek és minden ülésnek kinyomata mérhetetlen kíváncsiság. Szeretnék tudni, hogy mi lesz belőlük; kinek fognak ők ezentúl opponálni?

Csak egy ember nem kíváncsi — Apponyi. Ő tudja, hogy ő — okvetlenül opponálni fog ezentúl is.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, november 7.

Elnök: Bánffy Dezső báró.
Jegyzők: Schöber Ernő, Széll Akos, Lits Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Werkerle Sándor, Szilágyi Dezső, Lukács Béla.

Az ülés megnyitása után az elnököt felhatalmazták, hogy Békésen Irányi elhalálozása folytán rendelje el az új választást.

Eötvös Károly: T. képviselőház! A ház t. elnökének engedelmével, a házszabályok alapján, kérem méltóztassék megengedni, hogy a napirendre kitűzött tárgyak felvétele előtt a t. kabinethez kérdést intézzek. (Halljuk! Halljuk!) Nevezetesen komoly és illetékes hírlapok hasábjain már napok óta oly közlemények jelennek meg, melyek szerint a kabinet állásában bizonyos válság következett volna be. A képviselőháznak komoly és illetékes tagjai minden párt részéről, szintén úgy vannak értesülve, hogy a hírlapok ezen közleményei nem alaptalanok, sőt ellenkezőleg nagyon is alaposak.

Miután pedig a napirendre oly javaslatok is vannak kitűzve, amelyekkel pénzügyi természetű terhek vállaltatnának el s amelyek annél fogva némileg bizalmi természetűek is nekünk ezek tekintetében tisztában kellene lennünk az iránt, hogy a kabinetben csakugyan fennáll-e a válság, vagy nem? hogy a kabinet szilárdan áll-e vagy nem? hogy továbbá függő kérdések akként állanak-e, hogy mi bizony tudjuk, hogy minő kabinettel szemben megyünk bele ezen javaslatok tárgyalásába?

Lukács Béla kereskedelmi miniszter: T. ház! Eötvös Károly. t. képviselő ur azon kérdésére, hogy az állítólag fennforgó kabinetválságra vonatkozólag a hármias valami jelentést tegyen, vagy fölvilágosítást adhasson: bátor vagyok kijelenteni, hogy az ily természetű és ilyen tartalmu kérdésekre a dolog természeténél fogva általában csak a kabinet elnöke van hivatva a választ megadni és nyilatkozatot tenni, aki ez idő szerint — hivatalos ügyben, távol van és így akadályozva volt a jelen ülésben részt venni,

Ami egyébiránt magát a tett konkrét in-

ditványt illeti, hogy t. i. a Vaskapu további leányításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása feltüggesztessék, erre nézve a kormány névében van szerencsém kijelenteni, hogy amennyi ben ez megnyugtatóra szolgál, nem teszek észrevételt az ellen, hogy ennek a törvényjavaslatnak tárgyalása néhány napig függőben tartassék, illetőleg elhalasztassék. (Helyeslés.)

Polónyi Géza kéri az t. igazságügy-minisztert hogy méltóztassék abba belenyugodni, hogy míg a függő kényes kérdések elintéztetnek, az általa említett törvényjavaslat is levétessék a napirendről s a képviselőház ne tartson addig érdemleges ülést, míg a kormányválság el nem dől. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter: T. ház! A törvényjavaslatnak azt a szakaszát, mely miniszteri meghatalmazást tartalmaz, a képviselőház már elfogadta. Egyetlen egy dolog van függőben, t. i. az, hogy az eddigi törvényekben foglalt bélyegmentesség szabatosabban körülírassék, illetőleg kiterjesztessék. Ez pedig a kabinetkérdéssel nem függ össze; mert azt talán csak nem méltóztatik a t. képviselő ur állítani, hogy az vajjon a telekkönyvi bejegyzésnél a családi értesítések és bejelentések legyenek-e? összefüggésben áll a kabinetkérdéssel. (Derűtség jobbfelől.)

Általában legyen szabad a t. képviselő urnak azt mondanom, hogy a dolog természete szerint míg a háznak be nem jelentetik, hogy a kabinet helyétől megvált, addig van kabinet és ezt a kabinetet ugyanaz a felelősség éri és ez ugyanazon felelőssége mellett köteles helyén megmaradni és a kormányt képviselni. (Helyeslés jobbfelől.) Ez mindenütt így van, ez egy elfogadott maxima és ha ez elöl most a kormány míg a helyén ül, kivételt akarna tenni, méltán vádoltatnék azzal, hogy midőn kötelességei még mindig ugyanazok, azokat megszegte. Helyeslés. Ugy van! jobbfelől.)

Igy lévén a dolog, ha a háznak megnyugtatóra szolgálna az, hogy a bélyegmentesség kiterjesztő említett módosítványok se tárgyalassanak, ámbár ebben elvi kérdést nem látok, ez ellen nem tehetek észrevételt.

Részemről azonban kérem a t. házat, hogy tekintve, hogy e §§-ok nem egyebek, mint apró módosítások, melyeknek nemcsak, hogy politikai horderejük nincs, hanem egyszerű és politikai jelentőség nélküli részletek, melyek szükségesek ahhoz, hogy egy már minden részében elfogadott törvényjavaslat egyetlen egy pontja kiegészítettessék, végezzük ezt ma el, mert a parlamenti kormánypárt maximáit semmiben sem alterálja. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza félremagyarázott szavait igazítja helyre, mire ismét Szilágyi felelt.

Helfy Ignác pártolja Polónyi indítványát.

Ugron Gábor hozzájárul ahhoz, hogy a telekkönyvi rendtartásra vonatkozó módosítások tárgyalassanak.

Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) Nem éreszkedhetem abba bele, hogy parlamenti maximákat fejtegetessen a fölött hogy általán véve a lemondásoknál mi szokás, mi nem szokás, mi helyes és mi nem helyes. Annnyit azonban t. képviselőtársam meg fog engedni, hogy minden körülmények között áll az, hogy mindaddig annak a miniszternek kötelessége alól kivételeket tenni nem szabad. (Helyeslés jobbfelől.)

Különben ne méltóztassék azt hinni, hogy a kivonatoknak s a családi értesítőknek

bélyegmentessége bármely tekintetben bizalmi kérdés a kormányval szemben. Hiszen egy képviselő ur indítványozta, a ház helyesnek találta, hogy ez az indítvány az igazságügyi bizottsághoz utasítsák és most az igazságügyi bizottság jelenté, hogy ez helyes. Legyen tehát meggyőződve t. képviselőtársaim, hogy semmi csorba sem történik, sem egyik, sem másik irányban, akár — amint ő magát kifejezte — utolsó kívánságomat teljesíti, akár lehet még ezután is kívánságom (Derűtség) és a dolog érdemére nézve teljesen mintegy, és minthogy a t. képviselő ur is belenyugodott: azt hiszem, e módosításokat le lehet tárgyalni. (Helyeslés.)

Elnök: Gondolom, nincs eltérés arra nézve, hogy a Vaskaputól szóló törvényjavaslat most a napirendről levétesse. Azt hiszem, a többség ahhoz is hozzájárul, hogy a másik törvényjavaslatához beadott néhány szakasz most letárgyalassák. (Helyeslés.)

Ily értelemben történvén megállapodás, a Vaskaputól szóló törvényjavaslat a napirendről levétesse. a napirendre tűzött módosítások pedig letárgyalatnak.

A ház ezután a módosításokat elfogadta. **Elnök:** Ez újabb szakaszok is elfogadtatván és így a törvényjavaslat részleteiben is le lévén tárgyalva, javasolom, hogy annak harmadszor olvasása a szerdán reggel 11 órakor tartandó ülésre tűzessék. Ezen ülés napirendjén egyéb nem lenne, hanem ezen ülésben intézkednénk esetleg a jövő ülések napirendjéről. (Helyeslés jobbfelől.) Méltóztatnak hozzájárulni?

Eötvös Károly indítványozza, hogy ha csakugyan szükséges, szerdán ülést tartani, az csak a czéltől tartassék, hogy a kabinet esetleg nyilatkozhassék és a további napirend megállapíttassék, valamint interpellációk is tétetessenek. E törvényjavaslat iránt további intézkedés pedig a kabinet sorsától tétessék függővé. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Madarász József arra kéri a t. házat és a t. ház elnökét, hogy a t. ház bizza meg a ház elnökét arra nézve, hogy magát a kormányval érintkezésbe tévén, akkor, midőn a kormány és az elnök ur ennek szükségét látja, a képviselőházat mielőbb összehívni sziveskedjék, addig pedig a ház napirendjére semmi ki ne tűzessék.

Szilágyi Dezső kijelenti, hogy a kormány részéről nincs észrevétel az ellen, hogy a ház elnöke bizassék meg, hogy a legközelebbi ülést szerdán 1 órakor összehívja, amikor ezután bejelentések, törvényjavaslatok esetleges beadása történhetnék és a ház megállapítaná legközelebbi napirendjét. (Helyeslés jobbfelől.)

Horváth Gyula és **Eötvös Károly** után ismét szót emelt.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter: Méltóztatassék megengedni, hogy az eszmék tisztázása végett röviden kijelentsem, hogy az ellen, hogy a ma letárgyalt törvényjavaslat harmadszori felolvasása a szerdai ülés napirendjére ki ne tűzessék, semmi kifogásom nincsen. De amit a t. képviselő ur a vitába belevegyített, a kabinet esetleges nyilatkozatát azt ne emlegessük, hogy az ez ülés napirendjére tűzessék. Mert kétségkívül a kabinet nyilatkozni fog. De miről?

Hentaller Lajos: Arról, hogy marad. **Szilágyi Dezső:** igazságügyminiszter: Nyilatkozni fog a ház jövő munkarendjére nézve, mert a napirend még nem lévén megállapítva, a kabinetnek kötelessége lesz előterjesztéseket tenni a háznak, hogy a napirend jövőre miként állapíttassék meg. Ily előterjesztés mindenesetre fog történni. Ezentúl azonban ne menjünk, mert mi más nyilatkozatért kötelezettséget nem vállalhatunk és engedelmet kérek, de egyes magyarázatokat az emberekből kicsiklandozni még sem lehet. (Helyeslés és élénk derűtség jobbfelől.)

Elnök: Méltóztatik a t. ház hozzájárulni ahhoz, hogy szerdán délután 1 órakor tartassék ülés. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon 11 órakor. Felkiáltások a bal- és jobboldalon 12 órakor!) Méltóztatnak kívánni, hogy az ülés 12 órára tűzessék ki? (Igen!) Tehát szerdán és pedig déli 12 órakor fog tartatni ülés melyeken a szokásos bejelentéseken kívül az azt követő ülés napirendje fog megállapíttatni, esetleg indítványok és interpellációk lesznek előterjeszthetők. (Általános helyeslés.)

Ha ebben méltóztatnak megnyugodni, ezzel a mai ülést bezárom.

Ülés vége d. e. fél 12 órakor.

Belföld.

Szögyény bucsukihallgatása.

A király szombat délelőtt bucsukihallgatáson fogadta Szögyény-Marich László újonnan kinevezett berlini nagykövetet. Szögyény holnapután utazik Berlinbe, hogy átnyujtsa megbízó levelét. Azután visszatér és csak december hó első felében foglalja el állomását.

Incidens a pénzügyi bizottságban.

— A válsághoz. —

A képviselőház pénzügyi bizottságának legutóbbi ülésén — mint az „Aradi Közlöny” táviratai közt jelezte — érdekes epizód játszódott le. A bizottság az ülés elején az indemnity-javaslatot tárgyalta és ez alkalommal Pázmány Dénes felhasználta arra hogy kérdést intézzen a kormányhoz az iránt, igaz-e az a hír, melyet a kabinet lemondásáról egy hírlap az utcákon kolportált.

Kijelenti, hogy elvtársai s maga és az eddigi kormánynak megtagadták politikai pártállásuknál fogva az indemnitást. Most azonban újabb komplikációval állunk szemben, amennyiben a kabinet vagy beadta, vagy beadni készül lemondását. Szólok kérdi a kormánytól, mi igaz e hírekből s biztosíthatja-e a kormány a bizottságot arról hogy e bizalmi jellegű javaslat részére szavaztatik-e meg?

Szapáry gr. miniszterelnök válaszolja, hogy az iránt, amit egyes hírlapok mondanak, felelősséget nem vállalhat, amennyiben pedig tények következnek be, ezekre nézve szólónak nyilatkozni nem e helyen kötelessége, hanem a házban. Arra nézve vajjon vállalhat-e biztosítékot az iránt, hogy e javaslat öt hónapra a jelen kormánynak szavaztatik-e meg, csak annyit jegyez meg, hogy nincs azon helyzetben, hogy jóslatokba bocsátkozhassék.

Széll Kálmán elfogadja a javaslatot, megjegyezvén, hogy a miniszterelnök hivatalosan konstatálta, hogy a kabinet nem mondott le s hogy a hírlapok kombinációi a bizottságnak direktívaül nem szolgálhatnak.

Ezzel az incidens véget ért.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1892. évi november hó 9-ik napján d. u. 4 órakor, tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

29. Bizottsági jelentés a város közönségének felügyelete alatt álló pénztárak megvizsgálása tárgyában.

30. A tisztviselői ügyészség jelentése özv. Rapoldi Antalnival, a szegények háza mellett lévő kert bérletére nézve kötött szerződés jóváhagyása iránt.

31. A tanács jelentése Nachtnébel Ödön által emelt új épület községi adó mentessége tárgyában.

32. A gazdasági szék jelentése a kovácsmunkák elvállalása iránt tartott árlejtés eredményéről.

Arad, 1892. november 7.

Kiadta:

Institőrés Kálmán,
főjegyző.

Arad a múlt hónapban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Az 1892. évi október hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegészségügyi viszonyokban hanyatlás állott be, a betegülések és halálozások száma növekedett. A felmerült betegülések közül a gyomor- és bélhurut, a hurutos és gümőkóros bántalmak s a felnőttek között a hányászekelés mutatkozott leggyakrabban. 5 hányászekelési eset a barakkórházba került, melyek közül 2 a hó utolsó napján ázsiai kolera gyanujában állott. A difteritisz járvány e hónapban ismét emelkedett. Bejelentve volt torokgyikkal együtt 82 eset. Elhalt 25. A halálozásokból esik az 1—5 éves korig 15, 6—10 éves korig 8, 11—15 éves korig 2. Beteg lett 5 éves korig 32, 6—10 éves korig 37, 11—15 éves korig 8, azon felül 5. Városrészek

szertint betegült a belvárosban 33, Pernyáiban 17, Sarkadon 9, Újtelepen 6, Gájban 17. Más fertőző betegségek szörványosan jelentkeztek. Bejelentetett a vörheny 17, a kanyaró 9, bárányhimlő 1, vérhas 7, typhus 4 esettel. A trachomás betegek száma volt szeptember hó végén 16, szaporodott 4, gyógyult 4, maradt a hó végén 16, ápolatott kórházban 12, házilag 4, helybeli 6, idegen 10. Elhalt összesen 126 egyén, 69 férfi, 57 nő, az elhaltak közül helybeli 114, idegen 12. Halva született 4 gyermek, baleset következtén meghalt 1. A városi lakosság halálozási évi aránya: 1000 : 31.8 A megyei kórházban ápolatott 339 egyén, az izraeliták kórházában 10, összesen 349, ezek közül gyógyult 141, javult 31, meghalt 21. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 63.

A népesedési viszonyok az előző havhoz arányitva kedvezőtlen eredményt mutatnak. A születések száma a múlt havinál 18-al, a halálozások számánál pedig 13-al csekélyebb. Élve született 111 gyermek, 49 fiu, 62 leány, törvényes 95, törvénytelen 16. A születések évi aránya 1000 : 27.9. Házaság kötött 55.

A személy- és vagyonbiztonság ellen nagyobb mérvű bűnesetek nem merültek fel. A 41 esetben előfordult kisebb tolvajlás tettesei 37 esetre nézve kinyomoztatnak.

A kihágási bíróságnál a múlt hóról maradt hátralék 7, októberrel befolyt 477, összesen elintézésre várt 184, ebből eljuttatott 143, a bírósághoz áttétetett 38, maradt tárgyalás alatt 3. Letartóztatva volt 107 egyén, elítéltetett 66, a bíróságoknak átadatott 15, kiutasított 26. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 28. Letartóztatva volt 60 egyén, eltolonczoltatott 30.

Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 166 cseléd, 51 idegen és munkat kereső egyén, 1063 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 1456 utazó. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 17, mefenyített 16 cseléd. A kapitányi hivatal mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 18 iparos, 6 kereskedő. Iparát áthelyezte 7 iparos, 6 kereskedő, megszüntette 13 iparos 5 kereskedő. A tanonc lajstromba bejegyeztetett 6 iparos, 8 kereskedő tanoncz. Munkakönyvet kapott 18 segéd, azzal jelentkezett 31, ideiglenes igazolvánnyal jelentkezett 2. Iparkihágási ügy tárgyalatott 11, büntetett 1 iparos 2 segéd.

A városi szegényápolásban elhelyezve volt 38 egyén, októberben felvétetett 2, meghalt 1, kibocsátatott 1, maradt a hó végén 98. Élelmezésükre 1180 adag meleg étel és ugyananyi adag kenyér szolgáltatott ki. Havi segélyben részesített szeptember hó végén 360 egyén, októberben felvétetett 3, a szegény ápoldába felvétetett 1, a segély megszüntetett 2-nél, maradt a hó végén 360.

(Vége következik.)

Közigazgatási bizottsági ülések.

A megyénél.

Arad vármegye közigazgatási bizottsága tegnapi reggel 9 órakor Fábrián László főispán elnöklété alatt ülést tartott. Jelen voltak: Szathmáry Gyula alispán, Dálnoki Nagy Lajos főjegyző, Isssekutz Károly dr. főorvos, Jonesku Lázár tiszti főügyész, Vannay János árvaszéki elnök, Varsasyp Árpád kir. tanfelügyelő, Pálffy József kir. főmérnök, Parecz György kir. ügyész, továbbá: Bohus István, Vásárhelyi Béla, Ormos Péter, Bánhidyal Antal br, bizottsági tagok, Baross Ferencz dr és Sorbán János aljegyzők.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván, olvastatott és tudomásul vétetett az alispánnak októberhavi jelentése, melyet lapunk egész terjedelmében közölni fog.

Vannay János árvaszéki elnök jelentéséből kitűnőleg a gyámpénztárba befolyt 581615 frt. 74 kr, kiadatott 20423 frt 86 kr.

Főorvos bejelenti, hogy a megye területén a múlt hónapban gyógykezeltetett 110 gyermek, 174 felnőtt, összesen 283. Felgyógyult 200. A difteritisz Pücszán 20, Acsván 17, Agyán 16, Székudvarhelyen 1, Szent-

leányfalván 8, Gyorokon 6, Erdőhegyesen 5 esetben fordult elő. A k a n y a r ó Borosjenőn 131, Bonczesden 31, Bogyesten 20 és Szabadhelyen 15 esetben lépett fel. Jelenti továbbá, hogy a k o l e r a elleni óvintézkedések meggyeszte foganatosították és gyanus eset nem fordult elő.

P a r e c z György kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban letartóztatva volt 54 fi, 8 nő összesen 62 egyén A rabmunka tiszta jövedelme 101 frt 21 kr volt. Négy beteg rab gyógykezelést.

D r a h o t u c z k y Rezső h. pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban 196,032 frt 33 kr, hadmentességi díjban 15,991 frt 69 kr és közös kölcsönben 8523 frt 22 kr, mely eredmény a múlt év október havának bevételeivel szemben egyenes adóban 6599 frt 67 kr és hadmentességi díjban 299 frt 01 kr csökkenést mutat. A megye területén 38 dohány, 37 szesz és 2 sójövédéki kihágás fordult elő.

P á l f y József főmérnök bejelenti, hogy a kavicsszállítás még nincs befejezve, de az eddigi szállítványok átvételét e hó 10. 11 és 12 napjain eszközöli. Az utfejtartási munkálatok pontosan foganatosították.

J o a n e s k u Lázár tiszti főügyész be-terjesztette ügyforgalmi kimutatását.

V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a kisdédovásra vonatkozólag le- küldött miniszteri rendeletek végrehajtása folyamatban van. Meglátogatta a világi iskolákat, s intézkedéseket tett az ott uralgó tultó- mottság megszüntetésére. Birtokrendezés foly- tán a kovaszinczi iskola fenntartásához anyag- biztosítékot nyert.

A szakelőadói jelentések tudomásul vé- tetvén, kisebb folyó ügyek kerültek elintézés alá, melyek után elnöklő főispán az ülést be- rekesztette.

A városnál.

Arad szab. kir. város közigazgatási bi- zottsága is tegnap délután 5 órakor ülésezett F á b i á n László főispán elnöklete alatt. Jelen voltak: S a l a c z Gyula polgármester, I n s t i t ú r i s Kálmán főjegyző, D r a h o t u c z k y Rezső h. pénzügyigazgató, P o s g a y Lajos dr. főorvos, V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő, P á l f y József kir. főmérnök, P a r e c z Gyula kir. ügyész, T a r j á n y i Vilmos, V a r j a s s y József, S c h ö p k e s z Ede, B i n g Vilmos, P e r g e r János dr., V a r j a s s y Lajos. U r b á n y i Béla, S c h u s z t e r Illés dr., M a r s c h a l l Lajos dr., H á s z Sándor, S z a l a y Antal, M ü l e k Lajos dr. és P é t e r f f y A n t a l bizottsági tagok.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván, ol- vastatott és tudomásul vétetett a polgármester havi jelentése, melyet lapunk egész terjedel- mében közöl.

P é n z ü g y i g a z g a t ó jelenti, hogy a múlt hóban egyenes adóban 22,726 frt 36 kr., hadmentességi díjban pedig 585 frt 65 kr. folyt be.

A kir. főmérnök ugyanazon jelen- tését terjesztette be, melyet a megyénél is- mertettünk.

A főorvos a közegészségügy állásában h a n y a t l á s t konstatait. Jelenti, hogy a k o l e r a elleni óvintézkedések városszerte fo- ganatosították. A difterisz és az újabban fellépett vörheny emelkedőben vannak, terjedésük meggátlására az óvintézkedések megtétettek.

A kir. tanfelügyelő jelentést tett, hogy P o p o v i c s István szerbtanítót a miniszter 450 frttal nyugdíjazta.

A kir. ügyész a központi fogházban letartóztatott rabok létszámáról tett jelentést.

A z A r v a s z é k i ü l n ö k jelenti, hogy szeptember hó végén hátralékban maradt 22, októberben befolyt 362, összesen 389 ügy. Ebből elintéztetett 349, elintézés alatt áll 40 ügy. A gyámpénztárban szeptember végén volt maradvány 235,043 frt 38 kr, októberben be- folyt 5230 frt 29 kr, összesen 260,273 frt 67 kr. Ebből kiadatott 15,217 frt 37 kr, marad- vány 245,056 frt 30 kr.

Az előadói jelentések tudomásul vétele után a bizottság több folyó ügyet és felebbe- zést intézett el.

SPORT.

Arad a turfon.

— A vasárnapi löverseny. —

Vasárnap déli egy órakor nagyszabású löverseny folyt le Aradon általános érdeklő- dés mellett. Arad sportkedvelő intelligenciá- já, melynek a tiszti löversenyek beszüntetése ótar égen állt módjában a legnemesebb sportban gyönyörködni, nagy számban jelent meg a gyepen.

Az arad-mácsi falkavadász társaság és az urlovasok szövete- zete együttműködve szerezte meg nekünk, aradiaknak az első nagy löverseny élvezetét.

Már a versenyt megelőző napon özön- löttek falaink közé a sportemberek s közre- működtek a siker érdekében. Itt voltak K á r o l y i Gyula, K á r o l y i István grófok, B a t t h á n y i Géza gróf, D e s s e w f f y A u r é l gróf, P á l f y Viktor gróf, P o d m a n i c z k y Géza báró, T i s z a István. ifj. T i s z a Kálmán, S s a p á r y István gróf, I n k e y A n t a l, B e r e t v á s Endre, H a r k á n y i Andor, ifj. H o r v á t h Mihály, C s á v o s s y István főhadnagy (a bécs berlini távlovaglasi verseny egyik győztese), B r e d a gróf huszárkapitány, H o r t y István és H o r t y Zoltán huszárfő- hadnagyk, d r. H ü k e, K á r o l y i Tibor gr, C s á s z á r Zoltán, G e i s t Gáspár, B e r e t v á s József, F a r a g ó Minály, C s á v o s s y Gyula, M a g y a r László dr, K u p é l y Géza, M a t l e r György, G o r o p y Géza stb.

A versenyvezetőség I n k e y Antal, K á r o l y i Tibor gr és W e n c k h e i m D é n e s gróf tagokból alakult meg. A versenybíró I n k e y Antal, az indító K u n d Jenő és a versenytitkár, a ki a mázsálást is végezte, M a g y a r László dr, volt.

A totalisateurt, mely körül az egész ver- seny alatt élénkesség uralkodott, C s á s z á r F e r e n c z vezette.

Fél egy órakor már rendkívül népes volt a versenypálya képe. A tribunon Arad elő- kelő hölgyközönsége foglalt helyet, a pályán a férfvilág számos kitünősége s a korlátok mögött ezernyi néptömegben a közönség várt a csengetyűszóra.

Az intézőség külön emelvényén a tago- kon kívül K á r o l y i Pálma grófnő is meg- jelent.

Pontban egy órakor jelezték a táblán az első futamra történt nevezéseket, indultak meg a kombinációk s lett melege a totalisateurnak.

Maga a verseny, mely e n e m b e n az első Aradon, gazdag volt meglepő eredményekben. Megtörtént ugyanis az a hallatlan doig, hogy az urlovasok mind az öt futamáb- ban Geist Gáspár békesi is- tállójából kikerült lovak győz- tek, mindig egy és ugyanazon lovas Lázár főhadnagy lova- golása alatt.

Ennek a hallatlan eredménynek főokát abban kell keresnünk, hogy nedves volt a versenypálya és hogy csak a Geist Gá- spár boxjából kikerült lovak voltak nedves pá- lyán trainirozva.

A versenynek igen érdekes mozzanatát képezte a IV-ik futam, melyen ifj. D o b ó Imre szegedi gazda küzdött meg az urlova- sokkal s hogy nem felé hajolt a győzelem, annak legfőbb oka az, hogy „N o m é g”-et L á z á r főhadnagy lovagolta.

*

A versenyek eredményéről a következők- bey adjuk a tudósítást.

I. G á t v e r s e n y. Díj 1000 frank; adja a magyar lovaregylet. Távolság 2400 m. Neveztek: G e i s t Gáspár 3. é. p. k. „T o v á b b” és 3. é. s. k. „V i c z a”, H a r k á n y i Andor 3. é. p. k. „F a n a t i c a”.

Jó start. Első canterben „Vicza” lova-

golta L á z á r főhadnagy. Második „F a n a t i c a” Tot: 5: 17, 2: 7.

II. A k a d á l y v e r s e n y. Díj 1000 frank, adja az urlovasok szövetezete. Távolság 4000 m. Neveztek: C s á v o s s y Gyula hadnagp 4. é. p. k. „H a j r a”, G e i s t Gáspár 5. é. s. k. „K a l a n d”, K á r m á n Béla id. stp. k. „A c s i” és K á r o l y i Gyula gróf 4. é. s. k. „M o d e l l”.

Rossz start, „Modell” kiugrott. Első fél- hosszat „Kaland”, lovagolta L á z á r főhad- nagy. Második „Modell” lovagolta a tulajdo- nos, K á r o l y i Gyula gr. Tot: 5: 10. 2: 4.

III. V a d á s z a k a d á l y v e r s e n y. Az aradi vadásztársaság tiszteletdíja távolság 6000 m. Vezette K á r o l y i Gyula gróf falkanagy. Neveztek: B a i c h Iván báró id. p. k. „B e s s y”: B r e d a Viktor gróf id. p. her. „F o g o l y”, G e i s t Gáspár 5. é. p. k. „O f é l i a”, P u r g l y László 6. é. sz. her. „T a l l é r”, S á r m e z e y Manó 6. é. s. her. „B i b o r”, és U r b á n Péter id. stp. k. „E l l a”.

Jó start. Első félhosszal „Ofélia” lova- golta L á z á r főhadnagy. Második „Bibor” lovagolta a tulajdonos, S á r m e z e y Manó. Tot, 5-6. 2: tét.

IV. A k a d á l y v e r s e n y. Höl- gyek díja. Távolság 4800 m. Neveztek: ifj. D o b ó Imre 5. é. s. k. „L i v n ó”, G e i s t Gáspár 4. é. sz. k. „N o m é g”, H o r t h y István főhadnagy id. p. m. „A l i c”, P u r g l y László 5. é. stp. her. „M á m o r” és U r b á n Péter 6. é. p. k. „B ó r a”.

Jó start. Első fejhosszal „Nomég” lova- golta L á z á r főhadnagy. Második „Livnó” lovagolta a tulajdonos ifj. D o b ó Imre, Tot: 5: 10-2: 4.

V. M e z e i g a z d á k v e r s e n y e. Díj I. 50 frt, II. 30 frt, III. 20 frt. Adja a gazdasági egylet.

Jó start. Első és második volt R a j k u Mita két szürkéje. Harmadik I v a n o v Isza szürkéje.

VI. S i k v e r s e n y. Díj 1000 frank, ad- ja az urlovasok szövetezete. Távolság 1600 m. Neveztek: B e r e t v á s Endre 3. é. p. k. „F á n i”, C s á v o s s y Gyula 3. é. p. k. „H i r e s II.”, G e i s t Gáspár 3. é. p. m. „G i b i c z”, G e i s t Gáspár 3. é. s. k. „V i c z a”, G a l y á s Lajos 5. é. stp. her. „C o r n é l i u s”, H a r k á n y i Andor 3. é. p. k. „F a n a t i c a”, H o r t h y I s t v á n 3. é. p. k. „E j n y e b e j ó”, K á r o l y i Gyula gróf 3. é. p. k. „D e l n ő” S z a p á r y József gróf főhadnagy 3. é. s. k. „C a j o l e n s e” és U r b á n Péter 6. é. stp. k. „S z é l v e s z”.

Jó start. Első lett félhosszal „Gibicz” lo- vagolta L á z á r főhadnagy. Második „Cajo- lenne” lovagolta a tulajdonos Szapáry József gr. Tot: 5: 8. 2: 3.

Contremene fogadások G e i s t Gáspár lovainak kitünő trainingje miatt teljesen lehe- tetlenek voltak:

Egy negyed öt órakor volt vége a ver- senynek s a hosszú kocsisorban bevonuló kö- zönség még egy érdekes hirt is hozott ma- gával, azt ugyanis, hogy Aradon eze u- tul minden év tavaszán és őszén r e n d e z n e k l ö v e r s e n y e k e t.

Verseny után az arad-mácsi falkavadász társaság s az urlovasok szövetezete család- tagjaikkal és a meghívott vendégekkel a „F e h é r k e r e s z t” nagytermében társas ebédre gyűltek egybe, melyet B e r k e s kitünő zenéje mellett a késő éjjeli órákba benyuló kedélyes táncz- v i g a l o m fejezett be.

Hogy az aradi löverseny milyen látoga- tott volt, legjobban bizonyítja a bevétele. És ez — mint hivatalos helyről értesülünk — 794 frt. 20 kr. tesz ki.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 8. —

Borus.
Ködöz.
Jelentékeny csapadék nélkül.
Enyhe.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 766.1 mm., délután 2 órakor 767.0 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 10.1, dél- után 2 órakor C° + 11.9. Szél iránya és ereje: reggel 7

árak N. 2. délután 2 órákor EN. 3. Felkötet: reggel borult, délután borult, esik. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

As

„ARADI KOZLONY“

előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhözfordva:		szétküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.	Egy óra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6-kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyazinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványosokat egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

November 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Gottfried. — Protestáns naptár: Gottfried. — Görög-keleti naptár (október 27.): Nesztor vt. — A nap két 6 óra 57 perczkor, nyugszik 4 óra 31 perczkor.

„Ülőcsény-Könyvtár“ nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola felülszint.

November 9. Városi közgyűlés d. u. 4 órákor.

November 17. Csiky-ünnepély a városház disztermében.

Az aradi kolera.

Mióta hivatalosan konstatálták, hogy városunkban az ázsiai kolera két esetben fellépett, egy kis konsternáció vett erőt a publikumon.

Városszerte ezt a kellemetlen hirt pertraktálják. Leszorul minden a napirendről. Még a kormányválság sem oly emlegetett most Aradon, mint a kolera, ez a rettenetes pusztító járvány.

Sokan aggódtak, hogy ha megtartják az őszi vásárt, a kolera esetek szaporodni fognak, tőlünk országsszer, e széjjel hurcolják a baczi-lusokat s Isten tudja minő kalamitásoknak leszünk kitéve.

Az aggodalom — hála a legszélesebb körökben fogantatott óvintézkedésnek — feleslegesnek bizonyult. De felesleges a félelem is, mert egy részt ok sincs reá, más részt pedig mint példák igazolják, éppen a megijedés a legjobb vezetője a koreláknak.

Tegnap reggel egy kiszivárgott hír újabb tápot adott a konsternációnak.

Azt beszélték, hogy a barakkórházban ápolt betegek egyike meghalt kolerában.

A hír részben igaznak bizonyult. A két kolerás bese között a fiatalabb, Benedek György 25 éves munkás tegnap hajnalban csakugyan kiszervenedett.

Csak hogy a kolerabeteg csakugyan elkövette azt a tréfát, hogy nem kolerában hanem szivszélhűdésben halt meg.

Ezt már hivatalosan konstatálták.

Igazán sajtáságos, hogy egy kolera beteg szivszélhűdés öljön meg. De hát így történt.

Benedek vasárnap jobban érezte magát. Felkelt ágyából is. Söt délnben egész kényelemmel végignézte a barak kórház ablakából a lövészenyt.

Tegnap hajnalban rosszul lett s hirtelen elhunyt. Posgay Lajos dr. főorvos és Leitner Ernő dr. kerületi orvos szivszélhűdést konstatáltak a halál okának.

Becsedí György, a másik kolerás beteg, a kit szintén a barakban ápolták, már lábadozik.

Aradváros törvényhatóságához tegnap egész orvosi miniszteri körrendelet érkezett a kolera elleni óvintézkedésekről, mit a hatóság kellő módon publikáltatni fog.

Az Aradon előfordult két ázsiai ko-

leraesetről azonnal hivatalosan értesítették az alispáni hivatalt, a szolgabírószakot s a szomszédos törvényhatóságokat.

A Neumann-testvérek élesztőgyárának megtiltotta a hatóság, hogy tekintettel a városban konstatált kolerára, ennek teljes megszűnése érdekében az élesztő exportáljon.

A városunkban előfordult kolera esetek következtében a városban is a legszigorubb óv-rendszabályokat léptették életbe. A többek között elrendelte a várparancsnokság, hogy az összes legénység este 9 órákor a várba hazatérni tartozik s azon kívül a Holtmarostói északra fekvő városrészekbe való járást is eltiltotta.

Mi a magunk részéről emez intézkedéseket tulszigorúknak tartjuk. Azért mert egy hét előtt két kolera-betegedés fordult elő, kár még mindig ez intézkedéseket fenntartani s ez által megfosztani azt a szegény katonát attól a lehetőségtől hogy a napi „Beschäftigung“ fáradaimait esetleg Gájban lakó családja körében hihánye ki. A gyomor megterhelhetőségéről, illetve elrontásáról sincsen a katonáknál mit tartani, mert tudva van, hogy vacsorát nem kapnak, s a legtöbbje szegény lévén, nincsen abban a helyzetben, hogy magának „gyomorrontót“ vegyen; hanem koplal a mostani holdvilágos esték hold sugara pedig aligha fogja gyomrukát megféküdni.

Tudunkkal a honvédségnél enyhébb intézkedések tétettek.

— Személyi hír. Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök csütörtökig meghosszabbította makói tartózkodását. Herczeg Ferencz, a kiváló fiatal tárcsairó, vasárnap Aradon tartózkodott.

— Erdődi Béla dr Budapest fő- és székvárosi tankerületi kir. főigazgató a miniszteriumtól kiküldetést kapott a magyarországi gör. kel. román tanítóképezdek megvizsgálására. Erdődi dr az erdélyi részekből most Aradra érkezett, s mint értesülünk, ma az aradi román praeparandiát vizsgálja meg. A főigazgató hivatalos környájában tőlünk Dél-magyarországba utazik.

— Salacz levele Salhoz. Salf. Nagyvárad polgármestert kiténtése alkalmából valósággal elárasztják gratulációkkal. Még most is napról-napra érkeznek hozzá a legmegebb hangu üdvözlő levelek, egymást érik szobájában a gratuláló deputációk, A lelkes, tüntető ovációkkal körülvevett polgármester legutóbb Salf. Gyula kir. tanácsos. Aradváros polgármesterétől kapott üdvözlő levelet, mely a következőkép hangzik:

Kedves barátom!

Csaş ma tudtam meg, hogy buzgó munkáságod — nemes irányu törekvéseid által szerzett érdemeidet Ó Felsége a vaskorona-rend adományozásával jutalmazta.

Fogadd e legfelsőbb kiténtetéshez öszinte szerencsekívánataim s igaz örömem kifejezését.
S a l a c z G y u l a .

— Szemle a lovasság felett. Bulcsi Jankó Lajos tábornok, lovas dandárparancsnok, Szemere honvédhuszár-ezredes kíséretében a napokban Aradra érkezik, hogy az itteni honvédlovasság felett a szokásos őszi szemléte megtartsa.

— Vásár vasárnapja. Az eső daczára is eléggé élénk vásárvasárnapunk volt. Mert a jó falusi atyafiakat nem rettentí ám meg egy kis őszi áldás, Könnyen segítnek ők a bajukon. Egyet fordítanak a subán, a szőrös felit teszik kívül, s minden megvan. Mindegyikük egy-egy Apponyi en detail; nem a szónoklatot, csak a köpönyegforgatást értve. No de ez csak afféle előljáró. A valódi vásári élet az állatvásáron volt, mely élénken folyt le. S hogy a kép teljes legyen, a soha nem látott muzeum tulajdonosa kiültette vörshagymával táplált majmát is, hogy ne csak

öt, de azt is bámulják. Bámulták is a vig magyarok, de nem fizették be a csekély 10 krajczár belépőt. Inkább mentek potyaélvezni a — tehér egeret áruló taljánhoz, ki andalítóan huzta évezredes verklíjén a „Fene-lányok“ indulóját, s nagyon csodálkozott, hogy azon a nép nem indul meg. Pedig megindult. Vette ki-ki a maga batyuját, s indult hazafelé, már mint a vasúthoz, mely olcsó pénzért szállítja haza ugy őket, mint a vásári új bagaria-csizmát.

— Arad a Mátyás-szobor javára. A Kolozsvárot felállítandó Mátyás szobor ügyében egy 73 oldalra terjedő füzet jelent meg Nagy Lajos, a szobor alap pénztárosa szerkesztésében. A jelentés a többek közt felsorolja a szobor alap javára tett adományokat. Ebből meg tudjuk, hogy az aradi főgymnázium 42 frt 7 krt, az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága 10 frtot, a gura honczi körjegyzőség 2 frt 50 krt, Aradmegye 8 frt 54 krt és Aradváros 25 frtot adományozott. Azonfölül Aradvármegye beváltott nyugtáiban 252 frtot, Aradváros pedig 131 frtot.

— Járványos betegségek. Aradon a difteritisz mellett a vörheny és a bárányhimlő is járványszerűleg fellépett. A szükséges óvintézkedések megtétek.

— Új iparvasut. Repszegen egy 2000 holdas erdőbérlet kihasználására keskenyvágyu iparvasut épül özv. Almay Józsefné birtokán. Az utvonai közigazgatási bejárását e hó 21-én eszközli egy bizottság, a mely Váásárhelyi Béla, Takácsy Sándor dr, Pálffy József és Paradeyser Lajos tagokból áll.

— Nem engedélyezett iskola. Aradmegye közigazgatási bizottsága elutasította a sorsini izr. hitközség kérvényét, melylyel egy 4 osztályu felekezeti iskola felállítását kéri, mert a törvény a feldolgozandó tananyagra 6 osztályt tart szükségesnek.

— Áthelyezés. Sabljár Miksa 33 gyalogezredbeli hadnagyot a belügyminiszter szolgálatra egy bosnyák zászlóaljhoz osztotta be.

— Új postahivatal. A megyében Szintyén új postahivatalt állít fel a nagyvárad postaiszolgálatoság. Az új hivatal Szapárfalva községgel gyalogposta utján lesz összekötve.

— Nyugdíjfelemelés. A járási orvosok nyugdíjleteményének minimumát 500 frtról 700 frtra, maximumát pedig 800 frtról 1000 frtra emelték fel.

— A Szarazér s az aradi gyarak. A szarazéri társulat mérnökei az ugynevezett Székesi-tér körül folytatják ez idő szerint a szabályozási munkát. Aradon már befejezték a tárgyalásokat a gyártulajdonosokkal. A Waldereczéget és a Széchenyi-igözmaalmot a bizottság kibocsájtotta, de a Neumannék és még két szeszgyárost belevontak az érdekeltségbe, 200,000 frtban szabatott meg az általuk fizetendő hozzájárulási összeg. Az érdekeltek megföllebbezték a bizottság határozatát.

— Az ismeretlen öngyilkos. személyazonosságát, ki mult vasárnap éjjel az ó-kigyósi temető kapujára felakasztotta magát, a csabai hatóságnak sikerült a nála talált levélfeladó vevény nyomán kitudni. Az öngyilkost Fővénny Jánosnak hívták és a kétegyházi uradalomnál mint kapus volt sok éveken át alkalmazásban. Az ajánlott levelet az öngyilkos Elek lakó fiának küldötte sabban tudatta, hogy az ó-kigyósi temetőben öngyilkosságot fog elkövetni, de hogy ezen tette mi indítja, arról nem tesz említést.

Az első család koronával. Az aradi vásáren történt, hogy egy vidéki csaló hamis arany pénzzel 40 frtot csalt ki egy pécskai embertől. Az atyafi csak 3 nap mulva vette észre, hogy az ő koronái közönséges sárgaréz játékpénzek. Jelentést tett a rendőrségnél, mely bottal üti a szélhámos nyomát.

— Regále berbevetel. Az ujonnan települt Megygyes-Bodzás községe 6200 forintért vette berbe az aradi m. kir. pénzügyigazgató-ságtól a regále bérletet, olyan széndékkal,

hogg a bérletre nézve a korcsmárosokkal ki-
egyezik.

— Gyilkossági kísérlet. A féltékenység már nem egyszer volt okozója gyilkosságoknak, s most majdnem ismét az lett. Kamarás Pável binkuti lakost, szép feleséggel áldotta meg az ég; s ez az oka, hogy midőn Matrisz Mátyás császár annak házába Kamarás nejeének hívására bement, felbresztette az alvó ördögöt. Matrisz a házba ment, de löfegyverét a konyhában hagyta, s midőn a szobába lépett, Kamarás minden szó nélkül ütlegelni kezdte a felkapott doronggal, de ő erősebb lévén, a botot kicsavarta a verekedő atyafi kezéből. Erre Kamarás kést ragadott fel, s azzal támadta meg Matriszot, ki azonban ezt is elvette tőle, majd, hogy a veszélyből meneküljön, odahagyta a házat. Később azonban vissza kellett mennie puskájáért. A féltékeny férj már várta, s a puskából, majd egy revolverből rálőtt s ellentétét könnyen megsebesítette. A tettes elfogatván, azt vallotta, hogy a cselekedetét megfontolva követte el, mert Matrisz régóta bejár a házhoz, s ezekből el akarta tenni láb alól. Ugy a tettest, mint a bűnjeleket átadták az eleki szolgabírósnak.

— Izgatás a munkások közt. A mezőhegyesi 73-ik majorban alkalmazott tót-munkásokat a munkabér elégtelensége miatt Gregus Márton Amenyi György és Mihály David lázítani kezdték és csakis a 3 főből megerősített csendőrség tapintatos eljárásának köszönhető, hogy nagyobb baj nem lett. Izgatásaikkal még a csendőrség jelenlétében sem hagytak fel, miért is letartóztattak és a bírósághoz bekísértettek.

— A kolera és a kereskedés. A kereskedelemügyi miniszter utasította az összes szállítási vállalatokat hogy a magyar korona országainak egész területén rongyok, ócska fehér ág és ruhaneműeknek, ha ezen utóbb jelzett tárgyak utipodgyaszt nem képeznek, szállításra való fölvétele tiltva van sehhez képest ily küldeményeket szállítás céljából ne vegyenek fel sem a hazai állomások egymás közötti forgalmában, sem az osztrák tartományokba, sem a külföldre,

— Nem ártatlan. A napokban közöltük, hogy Tompán a repátisztító közlő egy öreg embert társa véletlenül megszurta és ezen szurás következtében meghalt. Az első vizsgálatok alkalmával minden körülmény csakugyan arra mutatott, hogy a szurás véletlenségből történt. Vidiczki Milos, a gyilkos, e tervről már először értekezett egy társával és egy magyar munkás hallotta, hogy miképp állapították meg a gyilkos tervét. Most ez a magyar munkás kihallgatásra jelentkezett, mely természetesen egészen felderíti a dolgot és bebizonyítja, hogy az öreg Simon Mártont nem véletlenségből, hanem szándékosan szurta agyon Vidiczki Milos. Mint utólag értesülünk, már gonosz tettét be is vallotta az előbb oly konokul tagadó és a dolgot véletlenségből eredetnek feltüntető Vidiczki. Bevallotta, hogy miután haragudott az öreg Simonra azért szurta agyon.

— Első a szabály. A professor ur kissé rövidlátó. A mint az ntczán ballag, észrevesz egy zöldruhás dámat s azt hívén, hogy az ismerőse. utána fut és megszólítja:

— Katinka, Katinka!

A nő megfordul.

A professor ur közel tolja az orrát.

— Távozson — mondja a nő visszahátrálva

A professor ur rendíthetetlen nyugalommal felel;

— Először is távozni ikes ige, tehát! távozszék Másodsor: bocsánatot kérek...

— A beteg Makó A difteritisz-járvány Makón oly mértékben terjeszkedik, hogy a városi főorvos szükségét látta annak, hogy az iskoláknak további 8 napra való bezárását javasolja a felsőbb hatóságnak. A difteritiszen kívül még a vörheny és kanyaró is járványszerű jelleggel lépett föl a városban.

— Köszönetnyilvánítás. Bold. Székely Albert dr. ravatalára leteendő koszoru helyett Róth Bernát és neje Gyuliczán az izz. árvaház javára 5 frtot adományozott. Ez ado-

mányért halás köszönetét fejezi ki Bing Vilmos hitközségi elnök.

— Örült a templomban. A temesvári józsefvárosi plébánia-templomban nagy izgalmat keltő eset történt. A mise épen megkezdődött midőn egy feltűnő viselkedésű öreg az oltárhoz lépett és a pap fülébe sugta:

— Megölte m a feleségem et!

A pap nem vesztette el lélekjelenlétét. — Észrevette, hogy tébolyodottal van dolga és azt mondta neki, hogy menjen vissza a padba és imádkozzék szépen. Időközben aztán intézkedett, hogy a szerencsétlent a templomból elvigyék.

— A kapitánnyal akar ossztozkodni. Krizsán István hordár hibédit verekedőt 24 órai elzárásra ítélte el a kapitány. Mikor az ítéletet előtte kihirdették, dühében káromkodni kezdett s azt mondta a kapitánynak, hogy ha kieresztik, lopni fog s a haszonból neki is ad. Krizsán Istvánnak a gorombáskodása újabb 5 napi ingyen szállást jövedelmezett.

— Vásári tolvajok. Egész sereg vásári tolvajt szedett össze sok apró lopás tetteseként a rendőrség. A kihágási bíró büntetésük kiállása után mind eltolonczoltata őket.

— A ki negyszer hal meg. Másnak egyszer is sok, szegény Baur Ferencz battonyai lakosnak meg négyszer is kijutott a meghalásból. Ugy történt a dolog, hogy hosszabb idő óta betegeskedett Baur és ennek következtében ereje annyira elfogyott, hogy több ízben azt hitték a körülötte lévők, hogy megvan halva, miután órahosszáig meg sem mozdult és lélekzete is elvált. Mult vasárnap is keresztül ment egy ilyen meghaláson és az öreg Sulyo István, a ki mellette mint ápoló volt, teljes szakértelemmel konstata, hogy már a „korcos“ (értsd pulzus) sem lüktet. Ez dében volt. A meghalt Baur szépen felöltöztették, kiterítették és este hat óráig mozdulatlanul feküdt. Ekkor azonban eltátozza a száját és nagyot kiabált ekképpen: „István bácsi meghaltam, oda voltam egy szebb és jobb világban, mint az itteni, de lássa vissza kellett jönni.“ Szétnézett és látta magán és körülötte mindazon cikketeket a melyeket egy halott körül lehet látni. Elszomorodott azok látásán. De miután nem volt meghalva, visszafektették az ágyba és élt egész csütörtök hajnalig, amikor is negyedszer is ezuttal igazán meghalt.

— Tanítónők leköszönése. Erdődi Anna és Petrács Anna cs.-palotai tanítónők férjhez menvén, állásukról leköszöntek.

— Betöréses lopás. Zajos vidék a mienk s hevesvéreiek az emberek; alig mulik el nap, hogy valami eset ne zavarná meg a közbiztonságot. Magda Aleksza szőlősi lakos házába a napokban ismeretlen tettesek hatoltak be. De minthogy másképp nem juthattak a szobába a láásták a falat, s ily módon célhoz jutván, a szobából ékszereket, ingóságokat s 759 frtóról szóló kötvényt loptak el. A tetteseknek, dacára az erélyes nyomozásnak, még nem sikerült nyomára jutni.

— Apró tolvaj. Jakol Péter 12 éves fiu portékát árult apiaczon s olyan olcsó áron kínálta, hogy feltűnt a rendőrségnek. Elcsípték. Kiszűt, hogy a négy libát Kiszentmiklóson lopta. Lakat alá tették a nagyreményű csemetét is, meg a libákat is, míg eljön értük a már értesített káros.

— Babaválasztás. Lesz dolga a novemberi városi közgyűlésnek. Deák Danielné halálával ugyanis megüresedett egy városi születésnői állás, melyre már eddig tizenöt pályázó jelentkezett.

— Pályázatok. A radnai királyi járásbírósnál irnoki állásra december 1-ig. — A karánsebesi királyi ügyészségnél irnoki állásra, december 8-án. — A kassai kir. ítélőtáblánál joggyakornoki állásra, 15 nap alatt — A radnai kir. járásbírósnál segédszolgái állásra december 2-ig.

— Barth Lajos helybeli szabónak lapunk mai számában foglalt nyitári hirdetésére e helyen is figyelemztetjük olvasóinkat.

H y m e n .

Muntyán Aurél dr szászvárosi ügyvéd oltárhoz vezette Aradon özv. Szuts Jánosné urnót, szül. Zinner Ilonát.

Pollák Sándor kisjenői kereskedő eljegyezte Keppich Zsigmond aradi papirkereskedő szép nővérét, Lujzát.

Gyászrovat.

Leopold Rezsőné †. Leopold Rezső aradi szeszgyárost megmérhetlen vesztés érte. Szeretett neje vasárnap hosszas szenvedés után elhunyt. A gyászbeszéd híre városszerte nagy részvétet szült s a tegnap délután végbement temetésén óriási közönség jelent meg. A halálózásról a következő gyászjelentést tettük:

Leopold Rezső mint férj, Herzel Leopold Juliska és Leopold Zsigmond mint gyermekek, Brüll Lajos és Knöpfmacher Brüll Ida mint testvérek, Herzel Bernát és Roser Jakab mint vőkö, fájdalomtól megtört szívvel tudják a felejthetlen jó hitves, a páratlanul gyöngéd anya és anyós Leopold Rezsőné szül. Brüll Emma, folyó évi november hó 6-ik napján d. u. 2 órakor családja boldogításának szánt életének 52-ik, példás házasságának 36-ik évében, hosszas szenvedés után történt kimúltát. Az Istenben megboldogult hült tetemei folyó évi november hó 7-ik napján d. u. 2 és fél órakor fognak a fő-ut Atzél Péter-féle házból a helybeli izz. sírkertben örök nyugalomra tételni. Béke poraira: Aradon, 1892. évi november hó 6-án.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi korcsolyázó egylet vasárnapra hirdetett közgyűlése a tagok részvétele hiányában elmaradt. A közgyűlés f. hó 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor fog megtartatni a kaszinó helyiségében.

— Az aradi honvédegyelet közgyűlése. Az aradi honvédek egylete vasárnap délután 3 órakor tartotta rendes közgyűlését a városi földszinti kistermében, melyen Lukács Miklós elnöklété alatt mintegy 45-en vettek részt. Elnök üdvözlővén a szépszámban megjelent bajtársakat, a közgyűlést megnyitotta. Olvastatott a számvizsgáló bizottság évi jelentése, mely tudomásul vétetett s úgy az elnökségnek, mint a számvizsgáló bizottság tagjainak a felmentvény megadatott. Következett a sorrend harmadik pontja; a tisztikar megválasztása, melynek megbízatása letelt. A tisztikar, mely az újabb hozott határozat szerint 3 évre lett választva, a következőleg alakult meg: Elnök Lukácsy Miklós, alelnök Gruber Ede, tiszteletbeli elnökök: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester és Schenovitz Frigyes, pénztárnok Zöldy Jenő, ellenőr Venczel Mihály, jegyző: Endes Dániel. Megválasztott ezenkívül 18 választmányi tag. — Elhatározta végül a közgyűlés, hogy a nagyváradi ifjuság által gyűjtött 1200 frtot kamataival együtt a városi szoborbizottságnak adja át, mely azt a nála elhelyezett hasonló címen gyümölcsöző tőkével egyesítve a kivégzési hely megvételére fogja fordítani.

— A Kölcsey dalkör ezen a héten a szerdai nap helyett kivételesen ma kedden tartja énekpróbáját. A f. hó 11-én pénteken tartandó rendes énekpróbával kapcsolatosan választmányi ülés is lesz. Felkérjük a t. működő tag urakat, hogy a mai és pénteki próbán lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Színház.

A színház műsora:

November 8. (Kedd) A Pont-Biquet család, vigjáték.

November 9. (Szerda) Szegény Jonathán, operette.

November 10. (Csütörtök) Muzányi, vigjáték.

November 11. (Péntek) Katona József emlékeztető: Bánk-bán, tragoedia.

November 12. (Szombat) Parasztecsület, opera.

November 13. (Vasárnap) A kis molnárné, operette.

— A Nehátsvirág ment vasárnap délután ezuttal a félig telt ház előtt. Hiába, a közönség, ha még oly hálás is, vágyódik az ingyen élvezet után, amiben tegnap részesülhetett. A ház ürességének oka a — löverseny volt. A kis közönség azonban jól mulatott az előadáson, mely ugyan nem mindenben felelt meg a követelményeknek, mégis eléggé jó volt — délutánra. A szokásos tulzások, melyek általános derűtséget keltettek, most sem maradtak el, de a közönség mulatott és — tapsolt. Böven kijutott a tapsból Margó Zelmának (Denise) ki sikerrel játszta meg sze-

repét. Gergely (Champlatreux) különösen az első felvonásban volt jó; míg Sziklay (Czelesztin) az első felvonás elején szintelen volt, de később belemelegedett szerepébe, s megérdemelt tapsokat nyert. Kitünő alak volt Nyilas (Lórád), kinek kupléját megújrazták. A többi szereplők többé-kevésbé megállták helyüket.

A falurossza vasárnap este egészen telt ház előtt s kitünő előadásban került színre. S o m l ó n é finom Rózsát már ismerjük, sokszor megtapsoltuk. Most is az a tüzzel pattant eleven verü menyecske volt, a milyennek Finum Rózsának lennie kell; dalait egymásután megújraztatta a hálás és lelkes közönség. V i ó l a (Göndör-Sándor) általánosságban megfelelt szerepének, ámbar nélkül kissé szintelen volt a játéka. Szép dalaival nagy sikert aratott. Jó volt Szepesi Gonosz Pistája, R o z s a Dezső Feledi Gáspárja, ki az idén először játszott, aztán Nyilas és Sz. M é m e t h a két józüti cigány, nemkülönben megfelelték H a r a s z t h y Hermin, T á r n o k i Gizella B ó n i s t b.

Színházi hírek. Ma másodszor kerül színre P o n t - B i q u e t család, a legmulattatóbb bohózatot vigjátékok egyike, a melyen a közönség első előadásakor is oly jól mulatott. Holnap részben szerepváltozással Szegény Jonathán operette adatik Csütörtökön M u k á n y i, Csiky Gergely társadalmi színműve. Pénteken diszeldadás Katona József emlékeztetőre B á n k b á n szomorujáték. Szombaton P a r a s z t b e c s ü l e t opera, ez évadban először. Előkészületre kitűzve: G a l a t e a Vasiliades drámája: I d e g e s e k, vigjáték.

Táviratok.

A kormányválsághoz.

(Folytatás a lapunk élén közölt sürgönyökhöz.)

Budapest, november 7. (Saj. tud. táv.) Most már végleges hogy Szapary bécsi utjáról a szabadelvűpárt szerdai ülésén beszámol. Beszámolója elé érhető érdeklődéssel néz az egész ország, A bécsi ut eredményéről eddig mi sem tudható, csak annyi, hogy Szapary megtette jelentését a királynál, ki tudomásul véve az előterjesztést, egyelőre még nem határozott. Némely ujság hire, mintha a király kijelentette volna a kötelező polgári házasságra nézve, „míg a koronát én viselem, nem irom alá.” nem való. Ő Felsőge még egyáltalán nem nyilatkozott.

Bécs, november 7. (Saját tud. táv.) O felsége mielőtt Szapary előterjesztéseire határozna, többeket szándékozik kihallgatáson fogadni. A kötelező polgári házasságra nézve kedvező jelnek tekinthető, hogy kihallgatásra első sorban Tisza Kálmán és Annrassy Tivadar gróf a kötelező polgári házasság legerősebb támogatói vannak kijelölve.

Bécs, november 7. (Saj. tud. távirata.) Szapary Gyula délután Kálnoky és Kállay miniszterekkel értekezett. A külügyminiszternél ebéelt, s este Budapestre visszautazott. Döntés a fennforgó kérdés tekintetében még nem történt és magától érthető, hogy a kabinet feje politikai helyzet, illetőleg az e helyzet felett uralkodó egyház politikai ügyről legelőbb is saját pártja körében fog nyilatkozni, s addig nem is lehet szó, hogy politikai személyiségek hivassanak Bécsbe. Fejérvary Géza miniszter holnap vissza utazik Budapestre.

A kolera.

Budapest, nov. 7. (Saj. tud. távirata.) Tegnap 16 megbetegedés és 7 halálozás fordult elő.

Ma déli 12 óráig 9 betegedés és 8 halálozás fordult elő.

Tehát a j á r v á n y f o l y t o n o s

e m e l k e d é s t mutat a legutóbbi napokhoz képest.

Budapest, nov. 7. (Saját tud. táv.) Ma esti 7 óráig 11 betegedés 10 halálozás történt kolerában.

Miniszteri rendelet.

Temesvár, november 7. (Saj. tud. táv.) Lukács miniszter rendeletére a Bogsán-Rescizai iparvasutat mely a délvidéki bányakerületek forgalmának nagy hátrányára egy évig elzárva volt, tizedikén ismét megnyitják a személy forgalomnak.

Közgazdaság.

Aradi marhavásár. Az aradi őszi vásáron 1200 marhalevelet állítottak ki. 200 drb. borju- és tehénvételre szól. A tehén igen magas áron kelt. A lóvásárt csaknem egészen elzárta az eső.

Szeszűzlet.

— November 7. —

Mai jegyzéseink: Kézaráru nagyban nyers szesz 50.50, kicsinyben 51.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, nov. 7. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kg-gramm frt
B u z a	bánsági	szilárd	7.25—7.80
	tiszavidéki	"	7.35—8.05
	pestvidéki	"	7.30—8.—
	fehérmezei	"	7.30—7.90
	bácskai	"	7.35—7.90
R o z s a	—	lanyha	6.40—6.60
	takarmány	lanyha	5.15—5.40
Á r p a	égetni való	"	5.80—6.10
	sörfőzdei	"	6.47—7.50
Z a b	—	lanyha	5.55—5.85
T e n g e r i	bánsági	lanyha	4.75—4.80
	másnemű	"	4.70—4.75
K a p o s z t a - r e p c z e	—	lanyha	11.—11.50
K ö l e s	—	lanyha	4.60—4.80
B u z a	tavasza	szilárd	—
	junius 1892	"	7.64—7.66
	ősze	"	4.76—4.78
T e n g e r i	máj.-jun. 1892	csend.	—
	szept.-okt. 1891	"	4.94—4.96
Z a b	Bpest sz. tavasz	szilárd	—
	"	ősze	5.59—5.61
K a p o s z t a - r e p c z e	aug.-szept. 1891	szilárd	11.60—11.70

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. november 7.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	111.90
Magyar papírdárdék 5%	100.50
Magyar vasuti kölcsön	120.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsajtás	—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsajtás	118.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezsamaváltsági kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	145.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	138.50
Osztrák járdék papirban	96.40
Osztrák járdék ezüstben	96.25
Osztrák járdék aransban	114.50
1860-ki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészevény	988.—
Magyar hitelbankrészevény	356.—
Osztrák hitelintézet részevény	309.80
Ezüst	—

Szerkesztői üzenet.

M. S. dr. (Kolozsvár) A nagybecsű cikket köszönjük. Magánlevelet írunk.

s. — r. (Budapest) Közlöjünk a napokban, s ha megengedi, névalírással. Ma tul vagyunk halmozva közlendőkkel.

Csomaköz. Még nem kaptuk meg a befejezést.

Aradvárosi

Évadbérlet
39. szám.

színház.

Havibérlet
7. szám.

Kedden, 1892. évi november hó 8-án:

A Pont Biquet család.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson. Fordította: Náday Ferencz.

S Z E M É L Y E K:

La Reynette, vizsgálóbíró helyettes	Somló.
Jacques, tanár	Bónis.
Pont Biquet, vizsgálóbíró	Sz. Németh.
Dagobert, „halművész”	Sziklai.
Toupanse, bírósági írnok	Szepesi.
Trumeau, csendőr	Takács.
Pinczér	Parányi.
Bouzu, gazdálkodó paraszt	Nyilasy.
Pont Biquetné	Czirók R.
Gabriella, leánya	Tárnoki G.
Mathild, szül. Pont Biquet, La Reynette neje	Arányi B.
Dumesnilné, látogató	Márkus J.
Godardné, látogató	Kózdai I.
Julie, szobaleány	Takács J.

Kezdeté 7 órakor.

Légtüneti észleletek Aradon.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		H ő m é r s é k l e t C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Okt. 29	769.0	767.5	12.4	1.4
" 30	67.1	65.1	19.1	2.3
" 31	66.3	65.0	14.0	2.8
Nov. 1	63.8	61.8	17.0	3.7
" 2	61.0	58.2	19.7	7.0
" 3	61.8	58.9	19.1	10.8
" 4	64.8	63.3	12.5	7.0

Hó és nap	S z é l		F e l h ő z e t		É s z r e v é t e l
	iránya	erőss.	általában	Csop. mm.	
Okt. 29	DK.	6	derült	—	—
" 30	K.	4	derült	—	—
" 31	DK.	4	derült	—	—
Nov. 1	K.	4	derült	—	—
" 2	DK.	4	félderült	—	—
" 3	DK.	2	felhős	—	—
" 4	EN.	3	borult	12	esős

Posgay Lajos dr.

Idegenek névsora Aradon.

— November 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Gróf Károlyi Tibor, Mácsa-Kass N. birtokos, Mácsa. Koperly Géza magánzó, Budapest. Korody N. magánzó és neje, M.-Illye. Faragó Károly birtokos, Mácsa.

Vass szálloda: Fridmann Gyula kereskedő, Magyarak. Székalla József hivatalnok, Kisjendr. Auslander Sándor birtokos, Berza. Binenstock Jakab kereskedő, Butyin. Muntján György ügyvéd, Lugos. Gróf Szapary es. és kir. főbadnagy, Kecskemét. Gróf Bróda es. és kir. kapitány, Kecskemét. Adamovits Hugó igazgató, Nádas. Báró Dittfort igazgató, Zaránd.

Nádor szálloda: Dr. Bauer Andor orvos és testvére, Tiroli. Novák Virgil magánzó, Csermő. Hacker N. kereskedő, Csermő. Horvte Géza jegyző, Bónesd. Putics Andor jegyző, Csucs.

Magyar Korona szálloda: Stéger Vendel körjegyző, Nagyhalomgy. Öndöcs István felügyelő, Arad.

Három Király szállója: Popier N. nyugalmazott házárkapitány, Mezőhegyes. Hidegkuty János jegyző, N.-Szt.-Péter. Krausz Jakab tanító, Világos. Marzso Zoltán jegyző, Dézna. Brosch József regalebérli, Borossebés. Ratky Frigyes birtokos, Dombirates.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

N y i l t t é r . *

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint 1850-ben alapított

uri szabó termemet

Neuman testvérek újonnan épült palotájába helyeztem át.

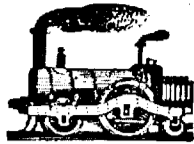
Azon óhajtól áthatva levén a legmagasabb igényeknek is megfelelni, új jeles fővárosi szabászszal és elősmert jó munkaerőkkel szaporítottam személyzetem létszámát. Üzletelvem: kifogástalan munkát igen jutányos áron számítani.

Kitünő tisztelettel:

BARTH LAJOS,

uri szabó

Neum.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics	11.45	8.38	9.36	5.57	6.40
Csaba	1.15 délután	9.25	11.05 éjjel	6.57	8.19 este
Szolnok	4.15	11.46	2.21	—	—
Budapest érk.	7.25	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t.	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok	11.14 d. e.	4.02	1.05 éjjel	—	—
Csaba	2.13 d. u.	5.57	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics	3.18	6.39 este	4.58	6.01	8.17
Arad érkezik	3.45	6.57	5.24	6.35	8.45

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.48 r.	—	2.34 du	Bukarest ind.	8.50 r.	4.40 du	—	—
Gyórok	5.04	6.19	—	3.34	Predeál	5.14 du	9.12 e.	—	—
Paulis	5.14	6.30	—	3.58	Brassó	7.22 e.	4.20 r.	—	—
Radna	5.35	6.48	—	3.50	Kolozsv.	11.10 ó.	8.30	—	—
Soborsin	6.28 e.	8.07 d. e.	—	—	Töris	3.04	1.39 du	—	—
M.-illye	8.08	9.15	—	—	Gyfehérv.	3.26	2.19	—	—
Déva	8.28	9.34	—	—	Piski	5.40	4.14	—	—
Piski	10.00 éj.	11.19	—	—	Déva	5.48	4.30	—	—
Gyfehérv.	11.22	11.59	—	—	M.-illye	6.48	5.14	—	—
Töris	11.38	12.38 du	—	—	Soborsin	8.02	6.24 e.	—	—
Kolozsv.	4.28	5.14	—	—	Radna	9.44 d. e.	7.38	—	5.28 r.
Brassó	8.00 r.	10.05 ó.	—	—	Paulis	9.58	7.57	—	5.50
Predeál	1.11	6.39 r.	—	—	Gyórok	10.11	8.08	—	6.39
Bukarest	9.15	12.10 du	—	—	Arad érk.	10.46	8.20 éj.	—	7.20

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30	3.40
Csermő érkezik	10.10	8.20	Arad	8.—	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alesil	4.18	2.19
Otvényes	5.00	6.41	Kotsuba	4.27	2.29
Zimánd Ujfalu	5.11	6.49	Borosseb-B.	4.48	2.52
Uj-Szt-Anna	5.46	7.25	Kornyest-Berz	4.59	3.06
Kerek	5.55	7.33	Repszeg	5.08	3.15
Világos	6.10	7.49	Bokszeg-Beél	5.20	3.28
M.-Magyarád	6.18	7.58	Tamánd	5.28	3.37
Pankota	6.30	8.15	Borosjenő	5.45	3.57
P.-Kurtakér	6.53 este	8.39 d. e.	Apateleak	5.56	4.10
Apateleak	7.06	8.54	T.-Kurtakér	6.11	4.30
Borosjenő	7.18	9.07	Pankota	6.37	5.01
Tamánd	7.33	9.23	M.-Magyarád	6.44	5.08
Bokszeg-Beél	7.43	9.33	Világos	6.52	5.17
Repszeg	7.55	9.45	Kerek	7.06	5.35
Kornyest-Berz	8.04	9.54	Uj-Szt-Anna	7.20	5.55
Borosseb-B.	8.17	10.12	Zimánd	7.39	6.18
Kotsuba	8.35	10.30	Otvényes	7.45	6.26
Almás-Alesil	8.46	10.43	Arad érk.	8.00	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03	11.00	B. Japoz	1.20 d. u.	5.50 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat
Arad indul	5.30 reg	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics	5.57	Ósi	10.19
Békés-Csaba	7.22	Less	10.38
Gyula	7.44	Cséffa	10.54
Sarkad	8.04	Szalonta	11.19
Szalonta	8.40	Sarkad	11.53
Cséffa	8.59	Gyula	12.18 d. u.
Less	9.17	Békés-Csaba	2.13
Ósi	9.35	Kurtics	3.18
Nagyvárad érkezik	9.46	Arad érkezik	3.45

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d. u.	6.11 re	Bécs d. v. t. ind.	9.0 este.	9.15 d. e.	11.00 ó
Szt.-Tamás	5.24	4.26	6.37	Budapest ávt.	2.35	6.30 este	8.25 re
Pécska	5.41	4.45	7.03	Szabadka	2.35	—	8.51 d.
Battonya	6.10	5.15	7.38	Szeged	6.10	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa	6.20	5.26	7.53	Szöreg	6.25	3.29	3.00
Pereg	6.29	5.36	8.05	Deszk	6.39	3.40	3.12
M.-hegyes	6.48	6.00	8.43 r.	K.-Zombor	7.12	4.10	3.40
Cs.-Palota	7.15	6.21	9.08	Makó	7.23	4.58	4.00
Nagylak	7.32	6.42 este	9.30	Apátfalva	8.16	5.18	4.25
Apátfalva	7.54	7.04	9.57	Nagylak	8.44	5.40	4.51
Makó	8.21	7.40	10.43	Cs.-Palota	9.03	5.58	5.10
K.-Zombor	8.38	8.02	11.00	M.-hegyes	9.26	6.44	5.51
Deszk	9.02	8.30	11.27	Pereg	—	6.59	6.08
Szöreg	9.17	8.47	11.46	Tompa	—	7.10	6.18
Szeged érk.	9.30	9.00	12.00	Battonya	—	7.32	6.32
Szabadka	1.20	—	6.0	Pécska	—	8.00	7.00
Budapest ávt.	1.30	8.15 reg.	8.50	Szt.-Tamás	—	8.16	7.17
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.44/3.15 d. u.	6.35	Arad érk.	—	8.40	7.40

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest	9.30 este	8.10 reg
Kamarásmajor	8.52	6.47	Kétegyháza	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze	9.00	6.57	Bánkut	5.02	3.21
Kovácsháza	9.17	7.15	M.-Bodzás	5.18	3.40
Bánhegyes	9.40	7.38	Bánhegyes	5.37	4.02
M.-Bodzás	10.02	8.00	Kovácsháza	5.58	4.25
Bánkut	10.17	8.16	Nesze	6.10	4.39
Kétegyháza érkezik	10.37	8.35	Kamarásmajor	6.18	4.48
Budapest m. á. v.	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.00	5.00

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8.— d. e.	6.10 este	Budapest máv. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd	8.31	6.39	Kétegyháza	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy	9.06	7.12	Elek	4.56	3.24
Székudvar	9.22	7.26	Ottlaka	5.07	3.36
Sikló	9.37	7.39	Sikló	5.20	3.49
Ottlaka	9.51	7.51	Székudvar	5.35	4.04
Elek	10.07	8.07	Kisjenő-Erdőhegy	6.02	4.23
Kétegyháza érkezik	10.20	8.22	Simánd	6.28	4.52
Budapest m. á. v.	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55	5.20

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.58 e.	6.10 reg.	11.30 d. e.	Temesvár ind.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.10 este
Uj-Arad	6.09	6.48	11.54	Orszifalva	8.45	2.16	9.21
Németség	6.27	7.05	12.19 d. u.	Vinga	9.02	2.46	9.46
Vinga	6.46	7.32	12.47	Németség	9.17	3.00	10.07
Orszifalva	6.58	7.48	1.04	Uj-Arad	9.34	3.35	10.39
Temesvár ér.	7.39	8.42	2.04	Arad érk.	9.44	3.50	10.55

M. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége
23300 | 92 I.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1893 esetleg 1894 és 1895 években saját vonalai részére szükséges csepű, faggyu, jutefonal, szurokfáklya, kőolaj, tisztító ásványolaj, hengerkenő, felpárolt ásványolaj, vulkanolaj, leparolt ásvány kenőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, és iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be, a bánatpénz pedig f. évi november hó 19-én déli 12 óráig küldendő be.

A szállítandó mennyiségek, valamint a pályázatra vonatkozó részletes feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők, sőt a megállapított árak („általános feltételek” ára 25 kr. a „különlegesekeké” 15 kr.) lefizetése mellett meg is szerethetők a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrassy ut 73/75.)

Szeged 1892. október hó.

Szegedi üzletvezetőség.

131552. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Német-osztr.-magy. tengeri kikötői kötelék.

A Vasuti és Közlekedési Közlöny f. évi 112. számában 121628 | 892. sz. alatt közölt hirdetményi szövegének utolsó sorába értelemzavaró sájtóhiba csuszott be. A szóbanforgó hirdetés következőleg értendő: „A fenti köteléki díjszabás II. része 3. füzethez kiadott IV. pótlékban foglalt 14. sz. kivételes díjszabásban (szőlő, friss gyümölcs valamint dinnye) f. évi október hó 15-től való érvényességgel a török-becse-aracs-bremi 100 klgkút 16.65 marknyi díjtétel 16.95 markra helyesbítettik.”

Budapest, 1892. október hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatóság, a többi részes vasutak nevében is.

M. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége.

15883 | I. szám. 781. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

(talpfák szállítása iránt.)

A miskolci üzletvezetőség vonalaira 1893. évre 8500 db. ütközési és 97050 db. közbenső I. rangú, 4200 db. ütközési és 47100 db. közbenső II. rangú talpfára van szükség, melyek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdetetik.

Ajánlható tölgy vagy telített és telítetlen bükk talpfa. Ha telített bükk talpfa ajánlatik a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A talpfák 1893 évi február 1-étől szeptember végéig egyenlő havi részletekben szállítandók.

A szállítási feltételekre vonatkozó határozmányok az összeg (25 és 15 kr) előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtártól, a részletes pályázati feltételek pedig üzletvezetőségünkől díjmentesen megszerezhetők.

Az ajánlattevőkről feltételezik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket jól ismerik s abban foglaltakat elfogadják és tett ajánlatukkal az azokra vonatkozó határozathozatalig szóban állanak.

A szállításra kiirt mennyiségre vonatkozó ajánlatok lepecsételve a miskolci üzletvezetőség I. osztályához folyó évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be ezen külcimmal: „Ajánlat talpfák szállítására 15883 számhoz”, a bánatpénz pedig f. é. november hó 14-jéig teendő le az üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál.

Miskolczon, 1892. október hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak bpest-déli üzletvezetősége.
26158 | I. szhoz, 785 1—3

Pályázati hirdetmény.

I. és II. rangú talpfák szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1894. évre szükségilendő mintegy 35700 darab első és 17000 drb másodrangú talpfa szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 5 százalékanak ütközési, 95 százalékanak pedig közbenső talpfának kell lennie. Ajánlható tölgy és telítetlen vagy telített bükk talpfa. Ha telített bükk talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy szükségletét tetszése szerint tölgy vagy bükk talpfa fedezhesse, hogy a kiirt mennyiséget 25 %-al felemelhesse vagy leszállíthassa.

A talpfák 1893 évi február hó 1-étől szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A pályázati feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők s a budapest-déli üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak esetleg posta útján megküldetnek.

A szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél de csak készpénz fizetés mellett szerethetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrassy-ut 73/75.)

Az általános szállítási feltételek 1 példányra 25 kr, a különleges szállítási feltételek 1 példányra 15 kr.

Az ajánlatok legkésőbb 1892. évi november 15-én déli 12 óráig nyújtandók be, a bánatpénz pedig november 14-ének déli 12 órájáig teendő le, a budapest-déli üzletvezetőségnél.

Budapest, 1892. október hó 12.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak 135226 | c. III.

Hirdetmény.

Magy. kir. kereskedelmiügyi Miniszter úr 6 Nagyméltósága f. évi szept. hó 29-én 61427 | IV. szám alatt kelt engedélye alapján a Budapest-jobbparti körvasút Ó-Buda-filatorigát állomásán fel- és leadásra kerülő teherárúk 23 órai szállítási póthatártól lép életbe.

Budapest, 1882. október hó 13-án.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvárt.

28165—I. c. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1893. évből szükséges és a jövő év február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben beszállítandó 4500 darab ütközési és 25750 darab közb. II. rangú talpfa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlható tölgy-talpfa és telítetlen vagy telített bükk-talpfa.

Ha telített bükk-talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy a kiirt szükségletet tetszése szerint tölgy vagy bükk talpfa által fedeztesse és hogy a szállításra átengedő mennyiséget tetszése szerint 25 %-al felemelhesse vagy leszállíthassa.

Az ajánlatok folyó évi november hó 15-nek déli 12 órájáig a kolozsvári gyűjtő-pénztárnál befizetendő.

Az ezen szállításra vonatkozó részletes pályázati feltételek alólírott üzletvezetőségünél díjmentesen megszerezhetők; az általános és tölgy-talpfákra, valamint bükk-talpfákra vonatkozó különleges szállítási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy 25, illetőleg 15 kr. előzetes befizetése mellett a budapesti gazdasági hivatalunknál megrendelhetők.

Mindeu ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

Kolozsvár, 1892. október hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

Magyar kir. államvasutak 138697 sz.

Hirdetmény.

Osztrák magyar vasuti kötelék —
Díjszabási pótlékok kiadása.

a) az osztrák magyar vasuti kötelék II rész 4 díjszabási füzethez a II. pótlék, mely az I illetve 3 külön díjszabás néhány díjtételének megváltoztatását, Ujvidék Dunapart állomásnak a díjszabásba való bevonását az I, II és IV kivételes díjszabásoknak Floridorf-Donaufeldre való kiterjesztését, továbbá változtatásokat és helyesbítéseket tartalmaz.

b) a magyarországi állomásokról Bécsbe (állampályaudvar és Szt. Mard) és Bécs Erzséb. p. u. átmenntileg élő állatok szállítására érvényes kivételes díjszabás IV rész 1 díjszabási füzethez az I pótlék.

Ezen pótlék díjtételek megváltoztatását illetve helyesbítését és új állomásoknak a díjszabásba való bevonását tartalmazza. A meny-nyiben díj felemelések beállanak, a magasabb díjtételek csak 1892 december hó 1-től érvényesek.

c) A Budapest-Ferencváros marhavásárról osztrák államvasutakra szarvasmarha küldemények szállítására érvényes kivételes díjszabás IV rész 2 díjszabási füzethez az I pótlék, mely helyesbítéseket tartalmaz.

Példányok az illető vasutagazgatóságoknál kaphatók.

Budapest, 1892. évi október hó 20-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága egyszeresmind a kötelék vasutak nevében is.

13917 | kh.

855. 1—3.

Hirdetmény.

Aradváros területén fellépet cholera továbbterjedésének megakadályozása céljából a nagymélt. m. kir. belügyminiszternek f. évi 77635. számú körrendelete alapján értesitem Aradváros lakosságát, hogy a további intézkedésig a helybeli m. kir. postahivatal által a következő tárgyakat tartalmazó csomagok és áruminták postai szállításra a mai naptól fogva felvételni nem fognak, ugymint:

1. Rongyok;
2. használt ruha, használt fehér és ágyművek;
3. Ócska kötelek és alattságok, használt zsákok;
4. friss vagy aczalt gyümölcs, zöldség, főzelék neműek;
5. Hus és egyéb nyers állati termékek (zsir. tej s abból készütek, pl. vaj, sajt, nyersbőr) kolbász és hurkaneműek, caviar, halak, kivéve ha bádogg szelenczékben vannak elhelyezve (conserválva);
6. Ócska vászonba vagy más használt szövetbe göngyölt bármily tartalmu küldemények.

A 2227. sz. a. m. kir. belügyminiszternek f. évi 82227. sz. a. kelt körrendelete értelmében pedig a következő s ragályt fogónak minősített tárgyak Aradváros területéről kivétele tiltatik meg;

1. Rongyok;
2. Ócska fehér, ágy és ruhaneműek;
3. Friss zöldség, salátafélék és friss gyümölcs;
4. Nedves vagy nyirkos állati hulladékok;
5. Azon élelmi szerek, melyek a mosatásukra, vagy higitásukra használtathatott fertőzött víz által gyanusakká lesznek, mint a vaj, lágy sajtok, nyers tej stb.;

6. Ócska alattságok és kötelek;

7. Caviar és halak, kivéven azon halakat, melyek légmentesen elzárt bádogg szelenczékben bocsájtatnak áruba;

8. Nyers, azaz friss és nem tökéletesen kiszáradt bőrök, friss belek (ha zárva vannak is) mosatlan gyapju, csontok, állati körmök — paták — szarvak;

9. Toll, szőr és haj.

Ezen elősorolt tárgyak sem vasuton, sem egyéb járművön a város területéről ki nem vihető, — minélfogva figyelmeztetem a közönséget, hogy ily küldemények a vasuton fel nem vétetnek, a vámházaknál pedig ki nem bocsájtatnak.

Kelt Aradon, 1892. évi november 6-án Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Főkapitány ur helyettes:

Nyáry Béla,

alkapitány.

ARADI KÖZLÖNY

rendkívüli kiadása.

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai szállítás:</i>	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 16 frt
Fél évre 6 „	Fél évre 7 „	Fél évre 7 „	Fél évre 8 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 4 „
Egy óra 1 „	Egy óra 1.20	Egy óra 1.20	Egy óra 1.40

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság“, főut. 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. péntekkor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr.
Minden következőnél . . . 4 „ Nyiltör sora 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

A Szapáry-kabinet lemondása.

Budapest, november 8. (Saját tudósítónk távirata.)

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök tegnap másodszer volt kihallgatáson a királynál, ki vasárnap csak az előterjesztéseket hallgatta meg, de elhatározását nem nyilvánította. Azt a tegnapi fogadtatása helyezte kilátásba. A tegnapi kihallgatása alkalmával Ő felsége kijelentette, hogy az egyházpolitikai kérdésben megadja az előleges beleegyezését a kötelező polgári házasság kivételével, melytől beleegyezését megtagadja.

Ő felségének ez elhatározása folytán Szapáry bejelentette a kabinet lemondását, melyet már eleve felvitt magával a szokott válasz esetére.

A felség a lemondást elfogadta, megbizva Szapáry Gyula grófot az ügyek ideiglenes vezetésével.

A dolgok illetén lefolyását az „Aradi Közlöny“ már vasárnapi számában jelezte stádiumról-stádiumra, s az eredmény igazolja az „Aradi Közlöny“ értesüléseit egytől-egyig.

Szapáry tegnap este visszaérkezve, tanácskozott miniszter-társaival, akiknek előadta kihallgatása eredményeit. Konstatálta, hogy a kabinet megbizásához képest járt el s hogy ő felsége a kabinet lemondását elfogadta.

Tegnap még szigorúan titokban tartották ezen dolgokat és ma sem lehetett bizonyosat tudni. A főrendek mai ülésén azonban nyilvánvalóvá vált minden. A főrendek ma rövid ülést tartottak, a melynek végén megjelent Szapáry Gyula is. Fölment az elnöki emelvényre s valamit mondott az elnöknek, az ülés befejeztével pedig az elnök tudatta a főrendekkel, hogy holnap, szerdán délután egy órakor ülést tart, vagyis a képviselőház ülése után a főrendház is ülésezni fog, jöllehet, tárgya nincs, aminek más magyarázata nem lehet, minthogy Szapáry bejelentette a kabi-

netje lemondását előbb a képviselőházban, azután pedig a főrendeknek.

Bécs, nov. 8. (Saj. tud. táv.) Szapáry tegnap Ő Felségének bejelentette a kabinet lemondását, miután Ő Felsége egyelőre nem járult hozzá a kötelező polgári házassághoz.

Budapest, november 8. (Saj. tud. táv.) Érdekes fejleménynek néz elébe a jelenlegi politikai helyzet.

Szapáry ideiglenes megbízatása alatt tapogatózni fog, hogy alakíthatna-e miniszteriumot, mely a polgári házasság nélkül meglehetne, tekintettel arra, hogy Szapáry tudvalevőleg nem kötötte magát a kötelező polgári házassághoz, csak kabinetjének többsége.

Ez a terve azonban Szapárynak alig ha sikerül, tekintettel arra, hogy a szabadelvű párt egyik nagy része határozottan követeli ezen liberális reformot. Ebben a szellemben örvendetes jelenség, hogy ő Felsége szerdára magához hívatta Tisza Kálmánt, csütörtökre pedig Széll Kálmán volt pénzügyminisztert. Mind e két férfitól tudvalevő, hogy a kötelező polgári házasság mellett foglalnak állást. Mindketten ki fogják jelenteni ő Felsége előtt, hogy jelenleg lehetetlen Magyarországon kabinetet alakítani ezen reform nélkül, melyet a közvélemény sürget és mely a képviselőház többségének programjában van.

Azoknak száma, kik a kötelező polgári házassághoz nem kötik magukat, olyan elenyésző, hogy ezekkel még csak kísérletet sem lehet tenni kabinet-alakításra.

Mint értesülünk, a szabadelvű pártban küszöbön áll a szakadás, a mint Szapáry olyan kabinettel akar föllépni, mely a polgári házasságot nem veszi fel programjába. Ebben az esetben Szapáry fu-

ziója ki van zárva az ellenzékiekkel is, melyek minden árnyalata kötelezte magát a kötelező polgári házasság mellett.

Ilyen körülmények között tehát mérvadó politikusok véleménye szerint Szapáry ésszerűen nem alakíthat. Itt aztán ismét a korona kerül az alternatíva ellen: vagy megadja engedélyét a kötelező polgári házassághoz, vagy új parlamenttel próbál szerencsét s ez esetben feloszlatja a képviselőházat.

Irányadó körök véleménye szerint ez utóbbi alternatívára nem fog sor kerülni, mert a korona bizonynyal látva a képviselőház többségének álláspontját, megadja előleges beleegyezését a kötelező polgári házassághoz.

Budapest, nov. 8. (Saj. tud. távirata.) A szabadelvű pártban Szapáry valószínűleg ma bejelentilemondását s ezért a párt mai ülése is rendkívül érdekesnek ígérkezik. Mindamellett a szerdai ülés nem kevésbé fontos lesz.

Budapest, november 8. (Saját tud. táv.) Valószínű az a hír, mintha Szapáry a mai nap folyamán már alkudozott volna Apponyiakkal.

Kolera Uj-Panáton.

(Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása). A kolera Uj-Panáton nagy mérvben jelentkezett. A mai nap folyamán a betegek létszáma négyre emelkedett, kik közül kettő meghalt. A meghaltaknak, Csabrádi Jánosnak és Rieger Józsefnek ürülékét ma küldötte fel a szolgabíró a Pertik-féle intézetbe.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.